

Inkluzywność i dostępność w projektowaniu zmian społecznych

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Socjologia	Cykl dydaktyczny 2026/2027	
Specjalność Innowacje i modelowanie zmian społecznych	Kod przedmiotu HSOCIIS.II4.18035.26	
Jednostka organizacyjna Wydział Humanistyczny	Języki wykładowe polski	
Poziom kształcenia Studia magisterskie II stopnia	Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów Stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe	
Profil studiów Ogólnoakademicki	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Nie	
Koordynator przedmiotu	Beata Seweryn	
Prowadzący zajęcia	Beata Seweryn, Bartosz Kosiński	
Okres Semestr 3	Forma zaliczenia Zaliczenie	Liczba punktów ECTS 3
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Ćwiczenia projektowe: 30	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Przekazanie student(k)om wiedzy z zakresu tworzenia dostępnych wydarzeń i inkluzywnych miejsc.
C2	Uświadomienie student(k)om szerokiego spektrum różnorodnych potrzeb osób z niepełnosprawnościami (OzN).
C3	Zapoznanie z narzędziami wspierającymi dostępność komunikacyjno-informacyjną.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	Student_ka zna zasady projektowania uniwersalnego.	SOC2A_W05, SOC2A_W06	Wykonanie ćwiczeń, Wykonanie projektu
W2	Student_ka zna zasady dostępności komunikacyjno-informacyjnej.	SOC2A_W11	Wykonanie ćwiczeń, Wykonanie projektu
W3	Student_ka zna akty prawne gwarantujące OzN dostępność produktów i usług publicznych.	SOC2A_W05, SOC2A_W07	Wykonanie projektu
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	Student_ka potrafi dostosować środki i metody komunikacyjne do indywidualnych potrzeb OzN.	SOC2A_U09	Aktywność na zajęciach, Wykonanie ćwiczeń, Wykonanie projektu
U2	Student_ka umie przygotować audyt przestrzeni pod względem dostępności fizycznej.	SOC2A_U08, SOC2A_U13	Aktywność na zajęciach, Wykonanie ćwiczeń, Wykonanie projektu
U3	Student_ka potrafi zorganizować wydarzenie dostępne dla OzN.	SOC2A_U09, SOC2A_U13	Aktywność na zajęciach, Wykonanie ćwiczeń, Wykonanie projektu
U4	Student_ka potrafi przygotować dokumenty zgodnie z zasadami dostępności.	SOC2A_U01, SOC2A_U07, SOC2A_U09	Wykonanie ćwiczeń, Wykonanie projektu
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	Student_ka potrafi dobrać odpowiednie środki komunikacji i działać w środowisku OzN.	SOC2A_K02, SOC2A_K05, SOC2A_K08	Aktywność na zajęciach, Wykonanie projektu

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla modułu zajęć

Uczestnicy kursu w trakcie semestru poznają specyficzne wyzwania projektowania przestrzeni, komunikatów i narzędzi odpowiadających na potrzebę włączenia społecznego, w szczególności osób z niepełnosprawnościami, realizując ćwiczenia i zadania kształtujące inkluzywne postawy, praktyki i umiejętność rozwiązywania wyzwań związanych z dostępnością.

Nakład pracy studenta

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane aktywności
Ćwiczenia projektowe	30
Przygotowanie do zajęć	15
Przygotowanie projektu, prezentacji, pracy pisemnej, sprawozdania	30
Egzamin lub kolokwium zaliczeniowe	2
Dodatkowe godziny kontaktowe	5

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 82
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 30

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
1.	Wprowadzenie do tematu dostępności - empatyzacja, indywidualne podejście do OzN, uwarunkowania prawne.	W2, W3	Ćwiczenia projektowe
2.	Savoir vivre i podstawy komunikacji w kontaktach z osobami z niepełnosprawnością. Inkluzywne komunikacja i język antydyskryminacyjny.	W2, U1, K1	Ćwiczenia projektowe
3.	Bariery fizyczne i audyt przestrzeni.	W1, U2	Ćwiczenia projektowe
4.	Wprowadzenie do świata osób z niepełnosprawnością wzroku (audiodeskrypcja, altermtekst, druk wypukły, tyflografika)	W2, U1, U4, K1	Ćwiczenia projektowe
5.	Kultura osób g/Głuchych i podstawowe informacje o PJM.	W2, U1, U3, K1	Ćwiczenia projektowe
6.	Szerokie spektrum - o potrzebach osób nieneurotypowych i z niepełnosprawnością intelektualną.	W1, W2, U1, U3, K1	Ćwiczenia projektowe
7.	Tworzenie tekstu prostego - ETR (easy to read).	W1, W2, U1, U4, K1	Ćwiczenia projektowe
8.	Wprowadzenie do komunikacji alternatywnej i wspomagającej (ACC- Augmentative and Alternative Communication)	W2, U1, K1	Ćwiczenia projektowe
9.	Przedprzewodnik i deklaracja dostępności	W2, W3, U1, U3, U4, K1	Ćwiczenia projektowe
10.	Planowanie i realizacja wydarzenia dostępnego oraz jego ewaluacja (badanie potrzeb OzN)	W1, W2, W3, U1, U3, U4, K1	Ćwiczenia projektowe
11.	Prawne aspekty dostępności - ustawy, skargi, ewakuacja OzN, prawo pracy, dostępne dokumenty i procedury, pojęcie dostępu alternatywnego.	W1, W2, W3, U1, U4, K1	Ćwiczenia projektowe
12.	Dostępność cyfrowa i narzędzia jej badania	W1, W2, U1, U3, U4, K1	Ćwiczenia projektowe
13.	Tworzenie dostępnych dokumentów	W1, W2, W3, U1, U4, K1	Ćwiczenia projektowe
14.	Osoby z niepełnosprawnością jako pracownicy i jako twórcy (wybrane zagadnienia z zakresu prawa pracy; twórcy i naukowcy z niepełnosprawnością)	W1, W2, U1, K1	Ćwiczenia projektowe
15.	Innowacje w służbie dostępniejszego świata	W1, W2, U1, U3, K1	Ćwiczenia projektowe

Informacje rozszerzone

Metody i techniki kształcenia :

Praca grupowa, Design thinking, Metoda projektowa (ang. Project Based Learning), Studium przypadku (ang. case study), Informacja zwrotna (ang. feedback), Metoda warsztatowa (ang. workshop)

Rodzaj zajęć	Metody zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
Ćwiczenia projektowe	Aktywność na zajęciach, Wykonanie ćwiczeń, Wykonanie projektu	Obecność na zajęciach i aktywne wykonywanie ćwiczeń. Realizacja projektu.

Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach

Ustalane w sposób indywidualny z prowadzącymi zajęcia.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Brak

Literatura

Obowiązkowa

1. „Włącznik 2.0. Projektowanie bez barier”, Kamil Kowalski, 2024
2. „Głusza”, Anna Goc, 2022
3. „Emil i my. Monolog wielodzietnej matki”, Magdalena Moskal, 2021
4. „Nie przywitam się z państwem na ulicy. Szkic o doświadczeniu niepełnosprawności”, Maria Reiman, 2019
5. „ABC Gość niepełnosprawny w muzeum”, NIMOZ, 2013
6. „ABC Gość niepełnosprawny w muzeum cz. 2”, NIMOZ, 2015

Kierunkowe efekty uczenia się

Kod	Treść
SOC2A_K02	Samodzielnie stawia problemy praktyczne i teoretyczne oraz podejmuje poszukiwania w zakresie ich rozwiązywania.
SOC2A_K05	Zdaje sobie sprawę z konieczności bycia aktywnym aktorem życia społecznego i angażuje się w lokalne i globalne działania społeczne oraz ma świadomość znaczenia myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy.
SOC2A_K08	Podziela i przestrzega zasady etyki zawodowej i dba o jej przestrzeganie w miejscu pracy oraz rozwija dorobek zawodu i dba o podtrzymywanie jego etosu i przestrzega zasad
SOC2A_U01	Poprawnie stosuje specjalistyczną terminologię z zakresu socjologii i pokrewnych nauk społecznych i humanistycznych.
SOC2A_U07	Potrafi krytycznie ocenić przekazy medialne, sam tworzy specjalistyczne narzędzia dla różnych typów mediów.
SOC2A_U08	Potrafi skonstruować i prowadzić różne projekty badawcze z zakresu socjologii z wykorzystaniem zaawansowanych metod i narzędzi badawczych.
SOC2A_U09	Potrafi tworzyć narzędzia wykorzystujące specyfikę technologii informacyjnych i komunikacyjnych.
SOC2A_U13	Potrafi kierować pracą zespołu (również o interdyscyplinarnym charakterze) oraz pracować w grupie przyjmując w niej wiodące role.
SOC2A_W05	Ma poszerzoną wiedzę o normach konstytuujących i regulujących struktury i instytucje społeczne, potrafi zinterpretować ich źródła i wpływ na ludzkie zachowania.
SOC2A_W06	Ma poszerzoną wiedzę o relacjach zachodzących między procesami, strukturami i instytucjami społecznymi oraz między ich elementami.
SOC2A_W07	Ma poszerzoną wiedzę o rodzajach więzi społecznej i prawidłowościach, którym podlegają oraz o zjawiskach i procesach charakterystycznych dla grup społecznych.
SOC2A_W11	Zna i umie wykorzystać nowe technologie komunikacyjne i informacyjne.